

HRVATSKI POMORSKI MUZEJ SPLIT - IZVJEŠĆE O RADU U 2012. GODINI

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.1. Kupnja

- Zbirka odora, nošnji i opreme – 1 predmet.
- Zbirka odličja, medalja i plaketa - 2 predmeta.

1.3. Darovanje

- Zbirka navigacijske opreme i sredstava – 1 predmet.
- Zbirka odora, nošnji i opreme – 7 predmeta.
- Zbirka odličja, medalja i plaketa – 1 predmet.
- Zbirka oružja i oružanih sustava – 5 predmeta.
- Zbirka podmorskih nalaza – 1 predmet.
- Zbirka brodskih strojeva i brodogradnje – 1 predmet.

1.7. Ostalo

- Zbirka podmorskih nalaza - 1 predmet (temeljem zapisnika o predaji predmeta od strane MUP-a RH, Odjela organiziranog kriminaliteta, PU Splitsko-dalmatinske).

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

- Nad krmenim dijelom broda „Streljko“ (inv.broj: HPMS-775:SLT-102-ZP), postavljena je nadstrešnica čime je brod uvelike zaštićen od atmosferskih utjecaja.
- Na muzejskom predmetu pramac parobroda „Bakar“ (inv. broj: HPMS-775:SLT-101-ZP) izvršeni su poslovi redovitog godišnjeg održavanja. Pored tog pokazalo se nužnim promjeniti

stepenice koje omogućavaju pristup navedenom predmetu. Postavljene su nove metalne stepenice

2.2. Konzervacija / 2.3. Restauracija

- U muzejskoj restauratorskoj radionici obavljani su restauratorsko – konzervatorski radovi na sljedećim muzejskim predmetima:

- HPMS – 775:SLT – 2282 – ZO (nabojnjača)
- HPMS – 775:SLT – 2283 – ZO (mehanizam na kremen)
- HPMS – 775:SLT – 2284 – ZO (kratka sablja)
- HPMS – 775:SLT – 2285 – ZO (korice kratke sablje)
- HPMS - 775:SLT – 2286 – ZO (puščana cijev s mehanizmom za okidanje M48A)
- HPMS - 775:SLT – 2287– ZO (puščana cijev s mehanizmom za okidanje.)
- HPMS - 775:SLT – 2288– ZO (bajuneta)
- HPMS – 775:SLT – 2289 – ZO (korice bajuneta)
- HPMS - 775:SLT – 2290– ZO (korice bajuneta S178G)
- HPMS - 775:SLT – 2291 – ZO (držač korice bajuneta S178G)
- HPMS - 775:SLT – 2292 – ZO (bajunet)
- HPMS - 775:SLT – 2293– ZO (bajunet)
- HPMS - 775:SLT – 2294– ZO (korice bajuneta)
- HPMS - 775:SLT – 2295 – ZO (puška 20.st.)
- HPMS - 775:SLT – 2080 – ZBS (valjak za bojanje)
- HPMS - 775:SLT – 2081 – ZBS (ručna bušilica)
- HPMS - 775:SLT –1019 – ZB (brojač okretaja broskog stroja)
- HPMS - 775:SLT – 852 – ZO (puška tančica tipa roga)
- HPMS - 775:SLT – 853 – ZO (puška tančica tipa roga)
- HPMS - 775:SLT – 854 – ZO (puška tančica tipa roga)
- HPMS - 775:SLT – 865 – ZO (sablja časnika Kraljevine Jugoslavije)
- HPMS - 775:SLT –866– ZO (korice sablje časnika Kraljevine Jugoslavije)

- Projekt „Veli Jože“: sredstvima osiguranim u projektu odobrenom od strane Ministarstva kulture RH, a u svrhu očuvanja karakterističnih dijelova plovne dizalice „Veli Jože“: velika kuka (inv. broj: HPMS-775:SLT-2116-ZBS), koloturnik (inv. broj: HPMS-775:SLT-2115-ZBS) i brodski vijak (HPMS-775:SLT-2117-ZBS) smješteni su na nosače, te izloženi u

vanjski postav Muzeja, kabina plovne dizalice (inv. broj: HPMS-775:SLT-2118-ZBS) smještena je u Kaštel Sućurcu gdje su izvršeni radovi kompletne restauracije.

- S obzirom da Muzej nema restauratora tekstilne građe za potrebe restauracije odore Bokeljske mornarice angažirana je vanjska suradnica.

Izvršena je restauracija slijedećih predmeta:

- HPMS-775:SLT-72-ZU (košulja - dio odore Bokeljske mornarice)
- HPMS-775:SLT-73-ZU (leptir kravata - dio odore Bokeljske mornarice)
- HPMS-775:SLT-74-ZU (prsluk - dio odore Bokeljske mornarice)
- HPMS-775:SLT-75-ZU (hlače - dio odore Bokeljske mornarice)
- HPMS-775:SLT-78-ZU (ćemer - dio odore Bokeljske mornarice)
- HPMS-775:SLT-82-ZO (podgaće - dio odore Bokeljske mornarice)

2.4. Ostalo

- Uslijed velikog nevremena krajem listopada 2012. godine došlo je do oštećenja na brodu DJB 103 „Cetina“ (inv. broj: 775:SLT-1749-ZP). Oštećenja su sanirana, a trošak je snosila osiguravajuća kuća.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

- Tijekom izvještajnog razdoblja ukupno su upisana i primarno obrađena 92 muzejska predmeta. Isto toliko ih je dobilo i aplikativnu oznaku s prepoznatljivom numeracijom inventarnog broja i pripadajuće zbirke. Inventarna knjiga muzejskih predmeta HPMS-a ima sveukupno upisana 2295 predmeta.

- Muzejski predmeti se upisuju u Inventarnu knjigu muzejskih predmeta pri informacijskom sustavu za obradu M++.

3.6. Hemeroteka

- Riječ je o uobičajenoj godišnjoj obradi novinskog tiska, uglavnom dnevnih listova, a po potrebi i iz ostalih publikacija te iz elektroničkih medija. Hemerotečna dokumentacija služi za pohranu svih publiciranih napisa o HPMS-u, od programskih aktivnosti, izložbi, te uopće informacija o djelatnosti Muzeja. Uz pohranu zapisa posebno se vodi i Inventarna knjiga istog.

- Tijekom 2012. godine obrađeno je ukupno 11 napisa o Hrvatskom pomorskom muzeju Split. Javnost se obavještavalo o aktivnostima Muzeja, naročito vezano za plovnu dizalicu „Veli Jože“, te podmornicu „Velebit“.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

- U 2012. godini knjižni fond je uvećan za 116 novih naslova i to s osnove kako slijedi:

- Razmjena: 11 naslova
- Donacija HPMS-u: 15 naslova
- Nabava s osnove programa i redovne djelatnosti: 26 naslova
- Periodika s osnove nabavke, razmjene i donacije: 64 naslova

4.2. Stručna obrada knjižničkog fonda

- Muzej ne posjeduje program „K++“ za obradu knjižničkog fonda. Stoga se sve jedinice evidentiraju u računalnoj bazi podataka internog karaktera.

4.4. Služba i usluge za korisnike

- Knjižnica nije otvorenog tipa, ali uz nadzor djelatnika dostupna je svima kojima je potrebna stručna pomoć iz povijesti pomorstva.

5. STALNI POSTAV

- Muzej ima privremeno rješenje stalnog postava.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

- Stručno obrađeno 47 predmeta iz Zbirke odličja, medalja i plaketa.
- Stručno obrađen 31 predmet iz Zbirke pomorskih karata i peljara.
- Stručno obrađeno 14 predmeta iz Zbirke oružja i oružanih sustava.
- Za potrebe utvrđivanja svojstva kulturnog dobra za Zbirku pomorskih karata i peljara izrađena je priprema građe za 300 predmeta iz navedene Zbirke. Slijedi fotografiranje predmeta.
- Za potrebe utvrđivanja kulturnog dobra Podzbirke torpeda (dio Zbirke oružja i oružanih sustava) obavljeno je fotografiranje i obrada fotografija 67 predmeta. Slijedi obrada građe.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

- Za potrebe snimanja serije „Ruža vjetrova“: 2 predmeta
- Za posudbu uredu dogradonačelnika Grada Splita: 1 predmet

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

- Lozo, Stjepan; Radić Ljubomir. *Zavjetni darovi pomoraca - makete brodova*. // Split, 2012.
- Tudor, Gordana: *Djelovanje obitelji Palese u Splitu* // *Kulturna baština*, svezak 38., Split, 2012.

6.8. Stručno usavršavanje

- Djelatnici Muzeja redovito sudjeluju na stručnim skupovima koji se organiziraju u Splitu i županiji.

- Restaurator Filip Rogošić je prisustvovao nizu seminara i predavanja na temu restauracije, u organizaciji Umjetničke akademije Split.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

- Djelatnici Muzeja su tijekom godine redovito bili na raspolaganju u pružanju stručne pomoći svim zainteresiranim osobama, novinarima, studentima, istraživačima, znanstvenicima, djelatnicima drugih ustanova, te ostalim zainteresiranim građanima iz zemlje i inozemstva.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

- Djelatnica mr.sc. Gordana Tudor član je Hrvatskog muzejskog društva, Hrvatskog grboslovnog i zastavoslovnog društva i član predsjedništva Društva prijatelja kulturne baštine Split.

- Djelatnik Ljubomir Radić član je Hrvatskog muzejskog društva i Komisije za povijest splitskog športa.

6.12. Informatički poslovi muzeja

- U siječnju 2012. godine u funkciju su stavljene nove web stranice muzeja, s tim da je zadržana mogućnost pregledavanja starih stranica.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Naziv izložbe: **Zavjetni darovi pomoraca – makete brodova**

Mjesto održavanja i prostor: Hrvatski pomorski muzej Split

Vrijeme trajanja: 20. prosinca 2012. do 30. ožujka 2013. godine

Autori stručne koncepcije: Ljubomir Radić

Autori likovnog postava: Ljubomir Radić

Opseg (broj eksponata): 28 fotografija maketa brodova

Web adresa: www.hpms.hr

Vrsta: povijesna, inozemna, pokretna.

Tema: Dana 20. 12. 2012. godine u Hrvatskom pomorskom muzeju Split javnosti je predstavljena knjiga – katalog *Zavjetni darovi pomoraca- makete brodova*. Autori knjige – kataloga su ravnatelj HPMS-a, mr. sc. Stjepan Lozo i kustos muzeja Ljubomir Radić. Tom prigodom je otvorena i istoimena izložba fotografija. Fotografije dočaravaju najvažnija svetišta pomoraca i najupečatljivije zavjetne makete.

Tradicija zavjetnog poklanjanja brodskih maketa od strane pomoraca na hrvatskoj obali posebno je došla do izražaja u drugoj polovici 19. stoljeća, a zadržala se u jednoj sličnoj formi do suvremenosti. U stručnom i znanstvenom smislu ova pojava do sada nije ozbiljnije istražena.

Korisnici: izložba je namijenjena širokoj publici.

Naziv izložbe: **Žedan sam**

Mjesto održavanja i prostor: HPMS, Glagoljaša 18, Split

Vrijeme trajanja: 14. do 18. svibnja 2012.

Autori stručne koncepcije: Mirja Lovrić, Ljubomir Radić, Dijana Šentija

Autor likovnog postava: Filip Rogošić

Opseg: 24 uokvirenih fotografija različitih autora

Web adresa: www.zdenac.org

Vrsta: Umjetnička, tuzemna, edukativna, informativna, skupna, pokretna.

Tema: Od 14. svibnja do 18. svibnja 2012. godine, a povodom međunarodnog Dana muzeja, 18. svibnja, u prostoru Muzeja upriličena je izložba humanitarnog karaktera pod nazivom *Žedan sam* u organizaciji HPMS i Udruge „Zdenac“. Izložba je realizirana kao završnica edukativne akcije koja se pod nazivom „Voda“ provodila od 18. travnja. Na izložbi su prezentirane fotografije čiji su autori volonteri Udruge Zdenac, kojima su se posjetitelji imali prilike upoznati s uvjetima života djece u Africi. Osobito su bila zanimljiva predavanja članova Udruge koji su, boraveći u Africi, svjedočili o svojim iskustvima u radu s djecom. U osnovi humanitarnog karaktera izložba je bila i prodajne naravi budući da su posjetitelji imali prilike kupiti izvorne afričke predmete koje su izradila sama djeca. Kupovinom autentičnih predmeta, priskrbljena su sredstva koja će članovi Udruge „Zdenac“ utrošiti u cilju poboljšanja svakodnevnih uvjeta života afričke djece. Izložba je popraćena i u tiskanim medijima.

Korisnici: izložba je namijenjena širokoj publici

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

- *Zavjetni darovi pomoraca – makete brodova*. Autori su mr.sc. Stjepan Lozo, ravnatelj HPMS-a, i Ljubomir Radić, kustos. Knjiga / katalog donosi prikaz tradicije darivanja zavjetnih maketa pomoraca na istočnoj obali Jadrana. Nastala je kao rezultat opsežnog istraživanja, te donosi pregled svih svetišta i crkava na istočnoj obali Jadrana koja baštine ili su nekad baštinila tradiciju darivanja zavjetnih maketa.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

- Vodstva u muzeju su omogućena za grupe i pojedince na hrvatskom i engleskom jeziku. Cijena vodstva je 30 kuna.

11.3. Radionice i igraonice

- Edukativna akcija „Voda“ u Muzeju se odvijala pod nazivom „Slana ili slatka (voda)“.

- HPMS se kao i u protekloj godini uključio u akciju koju provode splitski muzeji za vrijeme zimskih školskih praznika pod nazivom „Juhuuu, praznici su idemo u muzeje“. Uz besplatan ulaz za djecu, organizirana je i radionica pod nazivom „Ribarski vremeplov“. U sklopu radionice djeca su učila o ribarstvu na Jadranu kroz priču kustosa i bojanje ribarskih brodova u muzejskoj bojanci.

11.4. Ostalo

- U suradnji sa Sekcijom za muzejsku pedagogiju pri Hrvatskom muzejskom društvu Muzej je, osmu godinu zaredom, sudjelovao u edukativnoj akciji imena „Voda“ koja je trajala od 18. travnja do 18. svibnja 2012. godine. Voditelj akcije je kustos – dokumentarist Mirja Lovrić.

- U suradnji s organizacijom „Crveni križ“ Osijek, HPMS već tradicionalno u travnju i listopadu organizira edukativnu akciju „Škola u prirodi“. Uz pripremljeno stručno vodstvo, Muzej posjećuju djeca osnovnoškolske dobi iz Slavonije.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Press

- Tijekom 2012. godine javnost se obavještavalo o izložbenim aktivnostima Muzeja, odnosno o izložbi *Žedan sam i Zavjetni darovi pomoraca- makete brodova*. Također se u više navrata obavještavalo o aktivnosti u svezi očuvanja dijelova dizalice „Veli Jože“ te mogućeg uvrštenja u muzejski fundus podmornice „Velebit“. Mediji su napisima popratili i edukativne akcije i radionice u Muzeju.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- Pored navedenog, djelatnici Muzeja imali su više nastupa na elektronskim medijima – radiju i televiziji (HRT, RTL, TV Jadran, Radio Sunce, Radio Split, Radio Dalmacija), bilo u obliku aktivnog sudjelovanja u emisijama, pružanju potrebne pomoći, informiranja o aktivnostima Muzeja ili intervjua.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

- Nastavljene su aktivnosti na afirmaciji Muzeja i privlačenju posjetitelja; suradnja sa školama, vrtićima. Održavana je i uobičajena suradnja s Turističkom zajednicom Grada Splita.

- Muzej se uključio u akciju stvaranja mobilne aplikacije za hrvatske muzeje.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

- Tijekom 2012. godine muzejski postav u zatvorenim izložbenim prostorima posjetilo je 8565 posjetitelja. Broj vanjskih posjeta dvorišnim izlošcima i Tvrđavi Gripe ne može biti cjelovit radi nepostojanja kontrole kretanja Tvrđavom, ali se procjenjuje na oko 5000.

Ukupan broj posjetitelja je nešto manji u odnosu na predhodnu godinu. Muzej je ranijih godina imao praksu besplatnog vođenja posjetitelja, što je privlačilo veći broj ljudi dok je u 2012. godini uvedena naplata stručnog vodstva na hrvatskom i engleskom jeziku po cijeni od 30 kuna za grupu.

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

- RH: 7.28 %
- lokalna samouprava: 89.79 %
- vlastiti prihod: 1.28 %
- donacije: 1.65 %

15.2. Investicije

- 100 000,00 kuna

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

-HPMS je u siječnju 2012. godine tradicionalno sudjelovao u Noći muzeja. Program Hrvatskog pomorskog muzeja Split u Noći muzeja bio je iznimno dobro prihvaćen od strane građana. Uz obilazak preuređenog dijela postava vojnog pomorstva, posjetitelji su mogli poslušati i kratka predavanja kustosa o pomorskoj tematici. Preko 4500 posjetitelja posjetilo je Muzej za vrijeme ove manifestacije.

- HPMS je 18. svibnja obilježio Međunarodni dan muzeja. Posjetitelji su imali prilike taj dan besplatno pogledati humanitarnu izložbu *Žedan sam* kao i postav vojnog i trgovačkog pomorstva.